

Los olvidados de la Línea Maginot

Direcció: Enric Canals **Guió:** Enric Canals, Josep Maria Ràfols **País:** Espanya
Durada: 70 min **Any:** 2014 **Gènere:** Documental **Interpretació:** Documental **Música:**
Sergi Perez Berk **Fotografia:** Raúl Cuevas **Distribuïdora:** TV3 **Estrena a Espanya:**
17/07/2015 (a la televisió)

Sense qualificació per edats
Versió original en espanyol

SINOPSI

Documental que narra la història dels espanyols desplaçats durant la Guerra Civil a França i que, en el seu exili, van ser utilitzats en la construcció de la Línia Maginot, una obra colossal que el ministre de Defensa francès, André Maginot, va fer construir després de la Primera Guerra Mundial per defensar-se de la invasió nazi. (FilmAffinity)

CRÍTICA

Barcelona, 18/5/2015 (EFE).- Prop de 9.000 catalans van treballar en la construcció de la Línia Maginot, el mur defensiu pensat per protegir França d'una invasió alemanya abans de la Segona Guerra Mundial, segons s'explica en el documental *Los olvidados de la Línea Maginot* [...]

El documental, coproduït per TVE i TV3 amb motiu del 70è aniversari de la fi de la II Guerra Mundial [...], recupera aquest fet a través del testimoni de quatre supervivents, refugiats republicans, que després van ser presoners dels alemanys i traslladats al camp de concentració de Mauthausen, on molts van morir.

Dirigit per Enric Canals i amb guió de Maria Rafols, el documental relata com aquests treballadors formaven part d'un contingent de 60.000 exiliats republicans que van ingressar a les Companyies de Treballadors Estrangers (Compagnies de Travailleurs Étrangers), a les quals es van apuntar per escapar-se de la misèria dels camps de concentració on els van tancar en arribar a França fugint de les tropes de Franco.

La pel·lícula explica l'horror que van viure i com després de fugir del franquisme, després de participar en la Guerra Civil, van acabar en una França que va ser ocupada pels alemanys, i com Espanya se'n va desentendre i se'ls va retirar la condició de presoners de guerra per traslladar-los a un camp de concentració.

Segons ha explicat Enric Canals, el seu pare va ser allà i va poder tornar quan la seva mare va trobar avales dels fet que no havia participat en delictes de sang a Espanya, "tot i que s'han escrit moltes coses, la història dels que van participar en l'obra d'enginyeria militar més important del segle XX estava oblidada".

Ha recordat que per als refugiats apuntar-se a aquestes companyies de treballadors estrangers va servir perquè molts idealistes o persones en pèssima situació fessin un pas endavant per continuar lluitant contra el franquisme o sortir d'una situació molt dura, "sense adonar-se que sortien de l'infern per anar a parar a un altre de pitjor".

Canals ha reconegut que la idea de fer el documental li va sorgir en visitar fa quatre anys el fort de Fermont, una ciutat subterrània construïda entre el 1930 i el 1940, que forma part de la Línia Maginot, i va poder comprovar que era veritat el que el seu pare li explicava de petit, que havia estat treballant en un lloc on els trens circulaven en galeries subterrànies, i que no havia exagerat sobre la magnitud de l'obra i l'armament que hi havia.

També ha explicat que en el documental, fet sense gaire programació per l'elevada edat dels supervivents, "parla de la història, amb rigor, a través de la història d'aquestes persones, i d'un fet molt poc conegut, "perquè a França no es parla gaire d'aquesta línia defensiva, tot i que ara és un gran atractiu turístic.

Es dona la paradoxa, ha explicat Canals, que el general Charles De Gaulle en acabar la I Guerra Mundial volia un exèrcit més tecnificat i potent, mentre que el ministre de Defensa francès André Maginot, impulsor de l'obra, va apostar per aquesta defensa gairebé sense oposició "perquè va ser qui va pujar les pensions a les vídues de la I Guerra Mundial", i tenia molta força política.

Mentrestant, De Gaulle estableix en diverses obres les bases d'una guerra de moviment, que no tenen bona acollida a França, però sí a Alemanya, "ja que molts dels generals alemanys que després van ocupar França les havien llegit".

Maria Rafols ha remarcat que es van trobar amb una història molt poderosa que estava darrere de Mauthausen que pocs explicaven perquè ho minimitzaven, i que al principi els va costar portar els testimonis cap a la Línia Maginot, "tot i que després acabaven explicant moltes coses".

Redacció – lavanguardia.com